Rikosoikeus

Euroopan komissio on laatinut rikosoikeuteen liittyvää oppimateriaalia, joka on tarkoitettu avuksi sekä oikeusalan ammattilaisille että oikeusalan ammattilaisten kouluttajille.

EU:n rikosoikeus
Vastavuoroisen tunnustamisen periaate
Rikoksen uhrien oikeudet
Korjaava oikeus (restoratiivinen oikeus)
Kielikoulutus
Oikeustulkkaus rikosoikeudellisissa menettelyissä

EU:n rikosoikeus

Unionin rikosoikeutta koskevat koulutussuuntaviivat (Euroopan juridinen koulutusverkosto, EJTN)

Euroopan juridinen koulutusverkosto (European Judicial Training Network, EJTN) on laatinut rikosoikeutta koskevat koulutussuuntaviivat kouluttajia varten. Määräajoin päivitettävissä suuntaviivoissa tarkastellaan rikosoikeudellisen koulutuksen tärkeimpiä osa-alueita. Niissä on lueteltu kuhunkin osa-alueeseen mahdollisesti liittyvät aiheet, keskeiset asiakirjat ja oikeuskäytäntö. Lisäksi annetaan suosituksia kullekin alalle sopivista kouluttaja- ja opiskelijaprofiileista ja ehdotetaan sopivia koulutusmenetelmiä. Suuntaviivoihin voi tutustua englanniksi.

Prosessuaaliset oikeudet EU:ssa (koulutus puolustusasianajajille)

Fair Trials -järjestö ja oikeudellisten asiantuntijoiden neuvoa-antava paneeli ovat laatineet seuraavat työvälineet avuksi rikosoikeuden alalla toimiville lakimiehille prosessuaalisia oikeuksia koskevien direktiivien soveltamista varten.

Työvälineet: EU:n oikeuden soveltaminen rikosoikeuden alalla

Työvälineet: Direktiivi tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä

Työvälineet: Direktiivi oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin

Työvälineet: Direktiivi oikeudesta käyttää avustajaa

Vastavuoroisen tunnustamisen periaate

Jäädyttämispäätöstä koskevan pyynnön esittämistä ja täytäntöönpanoa koskeva käsikirja tuomareille, syyttäjille ja muille toimivaltaisille viranomaisille (Euroopan komissio)

Käsikirjan tarkoituksena on auttaa tuomareita, syyttäjiä ja muita toimivaltaisia viranomaisia esittämään ja täyttämään jäädyttämispäätöksen täytäntöönpanoa koskevia pyyntöjä omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 22 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/577/YOS perusteella. Käsikirjassa annetaan ohjeet kokemusten perusteella hyviksi todettujen käytäntöjen valintaan ja annetaan samalla asiasta vastaaville toimivaltaisille tuomioistuimille ja syyttäjille tarkempaa tietoa jäädyttämispäätöslomakkeiden täyttämisestä.

Käsikirjaan voi tutustua täällä PDF (4413 Kb) en.

Rikoksen uhrin oikeudet

Käsikirja rikoksen uhrin oikeuksista: rikosten ja vallan väärinkäytön uhreja koskevista oikeusperiaatteista annetun julistuksen käyttö ja soveltaminen (YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö)

YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö (United Nations Office on Drugs and Crime, UNODC) on laatinut uhrin oikeuksia koskevan käsikirjan uhrien tukiohjelmien toteuttamista varten. Tarkoituksena on myös kehittää uhrit huomioivia toimintatapoja, menettelyjä ja käytäntöjä rikosoikeusviranomaisille ja muille uhrien kanssa tekemisiin joutuville viranomaisille. Käsikirjassa esitetään keskeiset toimet kattavien tukipalvelujen perustamiseksi rikoksen uhreille. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi kriisi- tai pitkäaikaisneuvonta, korvausasiat, oikeusavustajan käyttö ja muut asianajopalvelut. Käsikirjaa laadittaessa on otettu huomioon se, että sen periaatteiden soveltaminen erilaisissa oikeusjärjestelmissä, sosiaalipalvelurakenteissa ja elämäntilanteissa johtaa erilaisiin ratkaisuihin. Kaikki sen ohjeet eivät välttämättä sovellu jokaiseen tilanteeseen eikä niiden noudattaminen ole välttämättä aina edes mahdollista. Siksi siinä ei anneta määräyksiä vaan ainoastaan joukko esimerkkitapauksia, joita tuomioistuimet voivat tarkastella ja kokeilla. Käsikirjan aineisto on suunnattu useille erilaisille kohderyhmille, joten kukin käyttäjä voi valita siitä omalta kannaltaan tärkeimmät ja kiinnostavimmat osiot. Käsikirja on saatavana englanniksi.

Opas lapsen oikeuksien suojelusta rikosoikeudellisissa järjestelmissä (Penal Reform International)

Protecting Children's Rights in Criminal Justice Systems: A training manual. Oppaassa annetaan kattavat ohjeet rikosoikeusjärjestelmän piirissä eri ammateissa toimiville työntekijöille ja viranomaisille. Koulutusmoduuli on suunnattu ammattilaisille ja sidosryhmille, jotka osallistuvat työnsä puolesta koulutuksen järjestämiseen, ja sen tarkoituksena on auttaa heitä tehostamaan oppaassa esitettyjen periaatteiden opettamista kokemusperäisen koulutusmenetelmän avulla.

Oppaassa käsitellään kysymyksiä, jotka liittyvät alaikäisiin lainrikkojina sekä rikoksen uhreina ja todistajina. Siinä tarkastellaan myös toimia niiden lasten hyväksi, jotka ovat vaarassa joutua tekemisiin rikosoikeudellisen järjestelmän kanssa. Oppaassa käsitellään monia erilaisia aiheita ja kysymyksiä, kuten lastensuojelua, rikoksentorjuntaa, lainvalvontaa, oikeudenkäyntimenettelyjä, rangaistusten määräämistä ja yhteiskuntaan sopeuttamista.

Oppaan on laatinut rikosoikeusjärjestelmän uudistamista edistävä Penal Reform International -järjestö ja se on saatavana englanniksi.

Korjaava oikeus (restoratiivinen oikeus)

Käsikirja korjaavaa oikeutta koskevista ohjelmista ja täydentävä käsikirja vankeusrangaistukselle vaihtoehtoisten rangaistusten perusperiaatteista ja lupaavista käytännöistä (UNODC)

Käsikirjassa annetaan perustietoa korjaavaa oikeutta koskevista ohjelmista ja menettelyistä. Siinä luodaan yleiskatsaus keskeisiin seikkoihin, jotka koskevat korjaavan oikeuden lähestymistavan mukaisten osallistavien rikoksenratkaisukeinojen toteuttamista. Käsikirja on tarkoitettu erityisesti rikosoikeusviranomaisten käyttöön, mutta aineisto on suunnattu monille erilaisille kohderyhmille. Siksi kukin käyttäjä voi valita siitä omalta kannaltaan tärkeimmät ja kiinnostavimmat osiot. Käsikirja kuuluu YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavan järjestön (UNODC) laatimien käytännön oppaiden sarjaan. Se on saatavana englanniksi ja ranskaksi.

UNODC on laatinut myös täydentävän käsikirjan vankeusrangaistukselle vaihtoehtoisten rangaistusten perusperiaatteista ja lupaavista käytännöistä. Siinä esitetään vankeusrangaistuksille vaihtoehtoisten rangaistusten ymmärtämisen kannalta keskeiset perusperiaatteet ja kuvaillaan eri maanosissa lupaavina pidettyjä käytäntöjä. Siinä annetaan tietoa vankeusrangaistukselle vaihtoehtoisista rangaistuksista kaikissa rikosoikeudellisen prosessin vaiheissa sekä

näiden rangaistusten toimeenpanon yhteydessä huomioon otettavista seikoista. Lisäksi kerrotaan, miten menettelyyn osallistuvien osapuolten on toimittava varmistaakseen sen onnistumisen sekä annetaan esimerkkejä vankeusrangaistuksia vähentäneiden järjestelmien käytöstä. Käsikirja on saatavana englanniksi, ranskaksi ja espanjaksi.

Kielikoulutus

Rikosoikeudellisen yhteistyön sanastoa koskeva kielikoulutusopas (Euroopan juridinen koulutusverkosto)

Rikosoikeudellisen yhteistyön sanastoa koskevaan kielikoulutusoppaaseen on koottu keskeinen oppimateriaali, jota Euroopan juridinen koulutusverkosto (European Judicial Training Network, EJTN) käytti tästä aiheesta vuosina 2011 ja 2012 järjestetyssä seitsemän seminaarin sarjassa. Materiaali on suunnattu kaikille tuomareille ja syyttäjäviranomaisille, jotka haluavat kohentaa kielitaitoaan tällä alalla. Oppaaseen voi tutustua sekä englanniksi että ranskaksi täällä. Samalla sivustolla on linkkejä myös seminaarien valmistelussa käytettyihin yleisiin oikeudellisiin asiakirjoihin ja kielikoulutusaineistoon.

Oikeustulkkaus rikosoikeudellisissa menettelyissä

Verkkopohjaiset koulutusvideot oikeustulkkien työstä rikosoikeudenkäynnissä (Building Mutual Trust 2 -hanke)

Koulutettujen oikeustulkkien tehokas ja asianmukainen käyttö eurooppalaisissa rikosoikeudenkäynneissä parantaa niiden lopputulosta epäiltyjen ja vastaajien sekä eri oikeusasteissa toimivan henkilöstön kannalta. Tuomareille, syyttäjille ja muille oikeusalan ammattilaisille, jotka osallistuvat tulkin käyttöä edellyttäviin oikeudenkäynteihin, on tuotettu audiovisuaalinen oppimateriaalisarja työskentelystä oikeustulkin kanssa erilaisissa tilanteissa. Videot on suunniteltu helppokäyttöisiksi ja ymmärrettäviksi myös muille kuin kielen ammattilaisille. Niitä voivat käyttää sekä kouluttajat opetuksen apuna että ammattilaiset itsenäiseen opiskeluun.

Building Mutual Trust 2 -hankkeen yhteydessä on tuotettu viisi verkkopohjaista koulutusvideota, jotka liittyvät oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä annettuun direktiiviin 2010/64/EU. Niissä havainnollistetaan viestintäprosesseja ja hallintastrategioita, joita tehokas viestintä tulkin kautta edellyttää. Tulkattua poliisikuulustelua, lainopillista neuvontaa ja tuomioistuinkäsittelyä koskevissa videoissa esitellään ymmärrettävällä tavalla tulkin kanssa työskentelyyn liittyviä hyviä käytäntöjä ja mahdollisia sudenkuoppia. Hanke on saanut EU:n rahoitustukea.

Koulutusvideoihin voi tutustua englanninkielisellä hankesivustolla. Ne on myös tekstitetty englanniksi, puolaksi, romaniaksi ja espanjaksi.

Aiheeseen liittyviä linkkejä

Euroopan rikosoikeuden alan akateeminen verkosto (European Criminal Law Academic Network, ECLAN)

Euroopan juridinen koulutusverkosto (EJTN)

Päivitetty viimeksi: 14/09/2020

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.